

Ofici de terrissaire

Sant Julià de Vilatorça

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sant Julià de Vilatorça
Alçada: 595

Coordenades:

Latitud: 41.92257
Longitud: 2.32547
UTM Est (X): 444069
UTM Nord (Y): 4641399

Classificació

Número de fitxa 08220 - 260
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tècnica artesanal
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVI-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: L'antiga tradició terrissaire va desaparèixer després de la mort de l'últim terrisser, en Joan Capdevila (1936-2008).
Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Fitxes associades:
[Fira del Tupí](#)
Autoria de la fitxa Virgínia Cepero González
Data de registre de la fitxa: dl., 10/06/2013 - 02:00

Descripció

Durant molt de temps, el poble de Sant Julià de Vilatorça fou conegut popularment com a Sant Julià de les Olles, pel seu important nombre d'obradors d'indústria artesanal de terrissa; denominació utilitzada ja al segle XVI.

Els orígens de la tradició terrissaire provenen de l'existència d'argiles adients per a la fabricació de terrissa, a les proximitats del poble.

Aquesta antiga tradició, molt destacada durant els segles XVII, XVIII i XIX, va desaparèixer després de la mort de l'últim terrisser, en Joan Capdevila (1936-2008), conegut com en "Joan de ca la Llebre".

L'ofici de terrisser, com la majoria dels relacionats amb l'artesania tradicional, es transmetia de pares a fills. A Sant Julià, els obradors eren familiars i els terrissers compaginaven aquesta feina amb d'altres tasques.

Les principals característiques de les peces elaborades a Sant Julià de Vilatorça són la seva senzillesa formal i la seva funció utilitària. Bàsicament són peces per anar al foc, per a contenir aigua, vi, i oli, atuells per a cuinar, utensilis per al servei de taula, recipients per a les granges i elements per a la conducció d'aigua.

El fet que les peces es venguessin directament al mercat de Vic, explica el seu reduït àmbit de distribució, que arriba com a molt lluny al Ripollès i a la Cerdanya. No va ser fins ben entrat el segle XX que la terrissa de Sant Julià va comercialitzar-se arreu del territori.

Observacions:

Fotografies de Joan Capdevila facilitades per l'ajuntament de Sant Julià de Vilatorça.

Història

Durant la Guerra de Successió (1701-1714), l'arxiduc Carles va concedir als terrissaires de Sant Julià el permís de formar una confraria, fet que demostra la importància d'aquesta activitat al poble. El 9 de setembre de l'any 1715, amb la victòria de Felip V, es van suprimir tots els títols concedits per l'arxiduc, entre els que hi havia aquesta confraria.

Al segle XVIII, al poble hi havia 32 terrissaires i 27 forns, i l'any 1845 el nombre de terrissers s'havia reduït a 13.

Després de la Guerra Civil restaven oberts tan sols 5 obradors: cal Bufó, ca la Llebre, cal Xec, can Papu Negre i can Tomàs de la Plaça.

Al voltant de la dècada dels anys quaranta del segle XX, els grans canvis culturals, econòmics i socials, juntament amb l'aparició de nous materials, van provocar una forta caiguda en la producció de terrissa. En aquests moments, els objectes de terrissa van perdre majoritàriament la funcionalitat per la que havien estat creats, i es van transformar en objectes purament decoratius.

L'any 1948 només quedaven tres terrissers i, en l'actualitat, no queda cap terrisser en actiu després de la mort d'en Joan Capdevila "en Joan de ca la Llebre" l'any 2008.

Bibliografia

ROMEU i BISBE, J. (1992). Història de Sant Julià de Vilatorça. Vic: Eumo Editorial, p. 63-64.

image not found or type unknown

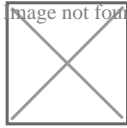

image not found or type unknown

